

rimmat vaihtelut ovat ilmeisesti meteorologisten muutosten aiheuttamia. Esim. 15. IV. sattuva peipon maksimi valaisee sitä massamuuttoa, jota PALMGREN kuvaa toisessa paikassa tässä numerossa (s. 4).

Kuten taulukosta ja käyristä näkyy, väheni lintujen lukumäärä yleensä huhtikuun loppuun päin mentäessä. Tällöinhän kevät oli kulunut jo niin pitkälle, että linnut saattoivat siirtyä pois kaatopaikalta luonnollisille olinpaikoilleen.

Edellisessä en ole ottanut ollenkaan lukuun aivan satunnaisesti kaatopaikalle pysähtyviä lajeja, joita saattoi toisinaan olla verraten runsaslukuisestikin, samaten en myöskään yli lentäviä, joista myöskin tein havaintoja. Suuremman merkityksen saavat tällaiset tutkimukset vasta sitten, kun niitä suoritetaan samanaikaisesti useammalla taholla, jolloin voidaan suorittaa erilaisia vertailuja. — Jo näistä muutamista esimerkeistä saatamme todeta, että kaatopaikoilla on huomattava merkitys varhain maahamme saapuvien muuttolintujen ravintobiologiassa. Sekä meteorologiset muutokset, että ravintoekologiset seikat — viimeksi mainitut todennäköisesti pääasiassa — aiheuttavat lintujen kerääntymisen kaatopaikoille. Olen kirjoittanut tämän siinä toivossa, että monet eri puolilla maatamme asuvat ornitologit kiinnittäisivät nyt keväällä, kevätmuuton yhteydessä, huomionsa erityisesti kaatopaikkoihin.

Zusammenfassung: Über die Vögel an einem Abfallhaufen im Frühling 1936. Der Verf. machte regelmässig Aufzeichnungen über die Zahl der Vögel, die auf einem Abfallhaufen an der Stadt Helsinki Nahrung suchten, als die umgebende Gegend noch ganz schneebedeckt war. Die grosse Zahl der Buchfinken am 15. IV. spiegelt den von PALMGREN S. 4—17 beschriebenen Massenzug wieder.

Muutamia merkintöjä Utin ympäristön linnustosta.

LAURI SIIVONEN.

Ollessani kesällä 1936 9. VI.—8. VII. Utissa kertausharjoituksissa kiintyi huomioni Salpausselän karujen männiköiden erittäin tyypilliseen männikkölinnustoon. Kun lentomestari Otto Niemén ystävällisellä avustuksella sain tietooni seudulta monia muitakin mainitsemisen arvoisia havaintoja, on ehkä paikallaan tehdä

niistä tässä lyhyt yhteenveto. Havaintoja olin tilaisuudessa tekemään pitkin Salpausselkää Kouvolan ja Kaipiaisen välillä sekä osittain tämän linjan pohjois- ja eteläpuolella. Havaintoalue tuli näinollen lähes 100 km²:n laajuiseksi. Lyhytten vapaa-aikojen vuoksi jäivät havainnot kuitenkin enemmän tai vähemmän irrallisiksi.

Kuivien männiköiden tyyppilintuja ovat mm.: *Loxia pytyopsittacus* (us. pikku parvia leirialueella), *Lullula a. arborea* (lintu lauloi lentokentän itäpäässä ja leirialueen eteläpuolella), *Anthus t. trivialis*, *Muscicapa s. striata* (us. pesiä mm. 15. VI. 36 5 munaa, pesä maaperällä jäkälän suojassa; kesällä 1935 oli eräällä parilla valleilla 8 pesää vierekkäin; munia ilmestyi vain yhteen), *Sylvia c. curruca* (us. pesiä), *Turdus v. viscivorus* (männiköissä 3—5 paria km²:llä, 7 pesää löytyi), *Phoenicurus ph. phoenicurus* (männiköissä 10—20 paria km²:llä, us. pesiä, mm. 3 maapesää) ja *Caprimulgus e. europaeus* (mm. telta-alueella).

Reheviköissä (Salpausselän etelä- ja pohjoispuolella), rantalehdoissa ja jokien varsilla tapasi mm. seuraavia lajeja: *Oriolus o. oriolus* (Manginvirran varsilla kesäisin 1—2 paria, ilmestyi seudulle n. 1930), *Phylloscopus s. sibilatrix* (us. pareja eri puolilla; 18. VI. pesä, jossa 5 poikasta, vallihautoilla), *Sylvia a. atricapilla* (valleilla), *Acrocephalus schoenobaenus* (laulua Manginvirran rannoilla) ja *Hippolais icterina* (valleilla 1 pari). *Sylvia borin* näytti huomattavasti yleisemmältä kuin *S. c. communis*.

Järvilinnusto oli hyvin köyhää. Tapasin vain seur. lajeja: *Anas p. platyrhyncha* (pesä, jossa 11 munaa, telta-alueella), *A. c. crecca* (pari Haukkajärvässä), *Nyroca fuligula* (poikue Haimilassa eräässä isossa ojassa 29. VI. 36), *Bucephala c. clangula* („harrakasorsa“, poikue Auvosenkoskella) ja *Podiceps c. cristatus* (pari Haukkajärvässä). Ilmeisesti järvien karuudesta johtui, ettei *Riparia r. riparia* hyvistä pesimismahdollisuuksista huolimatta asustanut seudulla.

Havukkasuolla (tyypillinen kohosuo) oli *Anthus pratensis* tyyppilintuna. Suon erikoisuuksista on mainittava *Larus a. argentatus*-yhdyskunta (vuosittain 5—10 paria), jota tavataan suolla, ja *Grus g. grus*, joka pesii säännöllisesti, ja jonka pesän (2 munaa) luutn. Kivinen löysi toukok. puolivälissä 1936 ollessaan lentokoneella harjoituslennolla suon yläpuolella.

Erikoisen leiman etenkin leirialueen keskustan lintumaailmalle antoi lintujen suhtautuminen kulttuuriin ja välittömästi ihmiseen.

Useasti sai seurata peipposparia, joka etsi ruokaa poikasilleen sotilas-kodin lattialta ja pöydiltä eikä välittänyt yhtään pöytien ääressä istuvista miehistä; sinisorsa, jonka pesä oli telta-alueella, kuljetti poikuettaan sen ympäristössä ja toi kerran poikasensa teltaan; kulorastas, keltasirkku ym. lintulajit, jotka pesivät telta-alueella, eivät näyttäneet häiriytyvän ihmisvilinästä.

Seuraavassa on luettelo muista havaintoalueella muistiinmerkityistä lintulajeista (vert. myös edellämain. lajeja):

Corvus corone cornix (pesä mm. telta-alueella), *Pica p. fennorum* (pesi mm. tiheässä mäntytaimistossa), *Garrulus g. glandarius* (us. pareja kuivissa männiköissä), *Nucifraga caryocatactes macrorhynchus* (kers. Pullinen ampui yksin. linnun 23. IX. 33; lintu on täytettynä), *Sturnus v. vulgaris*, *Chloris ch. chloris* (1 yksin. ♂), *Carduelis spinus* (hyvin yleinen), *Pyrrhula p. pyrrhula*, *Carpodacus e. erythrinus* (2 kertaa laulua leirialueella), *Loxia c. curvirostra*, *Fringilla c. coelebs*, *Passer d. domesticus*, *Emberiza c. citrinella*, *E. hortulana* (mm. Kuivalan peltoaukealla useita pareja), *Alauda a. arvensis* (lukuisia pareja mm. lentokentällä), *Motacilla f. flava*, *M. a. alba* (us. pesiä eril. paikoissa), *Parus m. major* (pesä mm. puhelinpylvään tukikiviyksessä 30 cm maanpinnan alap.; pojat läksivät 22. VI. 36), *P. c. caeruleus* (kävi kevättalvella 1935 Utin lentoasemalla usein lintulaudoilla), *P. c. cristatus* (us. pareja), *P. atricapillus borealis*, *Aegithalos c. caudatus* (koeampumaradan luona poikue 20. VI. 36), *Regulus r. regulus*, *Muscicapa h. hypoleuca*, *Phylloscopus collybita abietina*, *Ph. trochilus acredula* (us. pesiä), *Turdus pilaris*, *T. ph. philomelos*, *T. musicus* (kolmea edell. vain muutamia pareja), *Oenanthe o. oenanthe* (pesä mm. halkopinossa), *Saxicola r. rubetra*, *Erithacus r. rubeculus*, *Hirundo r. rustica*, *Delichon u. urbica*, *Apus a. apus* (lentokonevajoissa kymmeniä pareja), *Dryobates m. major*, *Dryocopus m. martius*, *Iynx t. torquilla*, *Cuculus c. canorus*, *Aegolius f. funereus*, *Strix uralensis*, *S. a. aluco* (6 v. sitten ensin.; pöllöt olivat prep. Nestor Utin täyttämiä), *Falco s. subbuteo*, *F. t. tinnunculus*, *Buteo vulpinus intermedius*, *Accipiter g. gentilis*, *A. n. nisus*, *Colymbus a. arcticus* (Haukkajärvessä muuttavana; täytettynä), *Columba p. palumbus*, *Vanellus vanellus* (kev. 1936 1 pari Kuivalan peltoaukealla; pesiminen epävarmaa), *Actitis hypoleucos* (us. pareja Haukkajärven rannoilla), *Numenius a. arquata*, *Capella g. gallinago*, *Scolopax r. rusticola*, *Larus c. canus*, *Sterna h. hiruando* (Haukkajärvessä us. pareja), *Crex crex* (Haimilassa kuului linnun ääntelyä; edell. vuonna myös Kuivalassa), *Tetrao u. urogallus*, *Lyrurus t. tetrix*, *Tetrastes b. bonasia*, *Lagopus l. lagopus* (yleinen; 18. V. 36 8 munaa) ja *Perdix perdix* (viime vuosina useita parvia).

Zusammenfassung: Einige Beobachtungen über die Vogelfauna in der Umgebung von Utti (60° 50' N, 26° 30' E). Die Gegend ist von den grossen, trockenen Kiefernwäldern des Salpausselkä dominiert. — Als bemerkenswert sei ein Paar von *Muscicapa striata* hervorgehoben, das in einer Mauer 8 Nester nebeneinander gebaut hatte; entsprechende Fälle sind früher von der Amsel bekannt.